

Najvyšší správny súd
Slovenskej republiky

1Asan/18/2020
IČS: 1017200308

U Z N E S E N I E

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **BILLA s.r.o.**, so sídlom Bajkalská 19/A, Bratislava, IČO: 31 347 037, *právne zastúpený: advokátska kancelária SOUKENÍK – ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava*, proti žalovanému (sťažovateľ): **Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky**, so sídlom Botanická 17, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 4125/2016 zo dňa 28. decembra 2016, konajúc o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/46/2017-134 zo dňa 6. júna 2018, takto

r o z h o d o l :

- I. Senát 5S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky **p o s t u p u j e** vec vedenú na tunajšom súde pod sp.zn. 1Asan/18/2020 na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky.
- II. Senát 5S predkladá nasledujúcu otázku, ktorej posúdenie na rozhodnutie veci je rozhodujúce:

Vychádzajúc z účelu sledovaného ust. § 449 ods. 2 písm. a/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“), ktorým je kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa v kasačnom konaní, je možné podanie kasačnej sťažnosti sťažovateľom (podpísanej jeho štatutárnym orgánom), v ktorej je uvedené meno zamestnanca sťažovateľa (v kolónke „vybavuje/linka“, resp. v päte dokumentu je uvedená jeho e-mailová adresa), ktorý má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa a bol poverený na podanie kasačnej

sťažnosti a zastupovanie sťažovateľa v kasačnom konaní procesne vyhodnotiť tak, že sťažovateľ nesplnil podmienku v zmysle § 449 ods. 2 písm. a/ S.s.p., resp. že takto spísaná a podaná kasačná sťažnosť zakladá dôvod na jej odmietnutie ako neprípustnej podľa § 459 písm. d/ S.s.p.?

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) rozsudkom č.k. 2S/46/2017-134 zo dňa 6. júna 2018, postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c/ a e/ S.s.p. zrušil rozhodnutie žalovaného – Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky č. 4125/2016 zo dňa 28. decembra 2016 ako aj rozhodnutie Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Bratislava – mesto č.k. 238/2134/2016-163 zo dňa 11. októbra 2016 a vec vrátil orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie. O trovách konania rozhodol správny súd podľa § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že žalobcovi priznal právo na úplnú náhradu trov konania voči žalovanému. Krajský súd s poukazom na § 449 S.s.p. v rozsudku poučil účastníkov konania, že v konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ zastúpený advokátom, že kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom a že povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (písm. a/), ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/ písm. b/, ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (písm. c/).

2. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal žalovaný – sťažovateľ kasačnú sťažnosť s odôvodnením, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.) a preto žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Kasačnú sťažnosť v mene sťažovateľa spísal Prof. MVDr. Jozef Bیرهš, DrSc.

3. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalobca okrem iného namietal, že kasačná sťažnosť je podaná neoprávnenou osobou, nakoľko je podpísaná Prof. MVDr. J. B., DrSc. štatutárnym orgánom sťažovateľa, ktorý nemá vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Uviedol, že sťažovateľ mal súdu preukázať, že osoba, ktorá spísala, podpísala a podala

kasačnú sťažnosť, je jeho zamestnancom, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa a bola na spísanie kasačnej sťažnosti a zastupovanie sťažovateľa pred kasačným súdom v tejto veci poverená osobitným poverením. Nakoľko podľa žalobcu nie sú splnené podmienky ustanovené v § 449 ods. 2 písm. a/ S.s.p., kasačný súd by mal kasačnú sťažnosť odmietnuť. Na podporu svojho tvrdenia poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 10Asan/11/2019 zo dňa 25. augusta 2020.

4. Následne po výzve krajského súdu realizovanej uznesením č.k. 2S/46/2017-186 zo dňa 19. mája 2020 bolo správne súdu doručené poverenie pre JUDr. Tatianu Mondočkovú, na podanie kasačnej sťažnosti a na zastupovanie sťažovateľa v predmetnom konaní o kasačnej sťažnosti. Sťažovateľ zároveň predložil krajskému súdu kópiu diplomu JUDr. Tatiany Mondočkovej o absolvovaní vysokoškolského štúdia v odbore právo.

5. Dňom 1. augusta 2021 začal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky svoju činnosť, t.j. začal konať a rozhodovať vo všetkých veciach, v ktorých do 31. júla 2021 konal a rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v Správnom kolégiu (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Od 1. augusta 2021 teda koná a rozhoduje o kasačných sťažnostiach Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. Predmetná vec bola náhodným spôsobom pridelená do piateho senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pod pôvodnou spisovou značkou.

6. Senát 5S v súvislosti s rozhodovaním o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu č.k. 2S/46/2017-134 zo dňa 6. júna 2018 dospel k záveru o nutnosti postúpiť vec veľkému senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky podľa § 22 ods. 1 písm. a/ S.s.p. po tom, čo pri svojom rozhodovaní dospel k právnomu názoru odlišnému od právneho názoru vyjadreného v jeho skôr vydaných uzneseniach sp.zn. 10Asan/11/2019 zo dňa 25. augusta 2020 a sp.zn. 5Asan/7/2019 zo dňa 25. januára 2021, ktoré sa opierali o právne závery vyplývajúce z unesenia kasačného súdu sp.zn. 6Sžfk/7/2018 zo dňa 27. júna 2018.

7. V právnych veciach tých istých účastníkov konania, vedených pred kasačným súdom pod sp.zn. 10Asan/11/2019 a sp.zn. 5Asan/7/2019, rozhodoval kasačný súd o kasačných sťažnostiach žalovaného – sťažovateľa podaných proti rozsudkom krajského súdu, ktorými došlo k zrušeniu ako nezákonných žalobou napadnutých rozhodnutí orgánov verejnej správy.

V oboch prípadoch senáty kasačného súdu konštatovali, že sťažovateľ nepreukázal splnenie zákonných podmienok podľa § 449 ods. 2 písm. a/ S.s.p., a to napriek riadnemu poučeniu o povinnosti vyplývajúcej z § 449 ods. 1 a 2 S.s.p. Senáty kasačného súdu preto v oboch prípadoch kasačnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 459 písm. d/ S.s.p. ako neprípustnú odmietli.

8. Kasačný súd v odôvodnení uznesenia sp.zn. 10Asan/11/2019 zo dňa 25. augusta 2020 argumentoval tým, že:

Sťažovateľka v prejednávanom prípade nepodala kasačnú sťažnosť prostredníctvom splnomocneného advokáta, avšak tvrdí, že v konaní splnila podmienky ustanovené v § 449 ods. 2 písm. a/ Správneho súdneho poriadku. Uviedla, že štátni zamestnanci s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého a tretieho stupňa realizujú prípravu akýchkoľvek súdnych podaní v rámci plnenia služobných úloh, a nie na základe osobitného poverenia alebo splnomocnenia. S týmto tvrdením môže najvyšší súd súhlasiť do tej miery, že vo vzťahu zamestnávateľ - zamestnanec nie je potrebné osobitné poverenie na plnenie každej jednotlivej pracovnej úlohy, pričom spôsob plnenia pracovných, či štátnozamestnaneckých povinností je predmetom interných predpisov, vzájomnej dohody medzi zamestnancom a zamestnávateľom, resp. v niektorých prípadoch aj všeobecnej normatívnej úpravy. Vo vzťahu sťažovateľa navonok, v tomto prípade k súdu, však musí sťažovateľ rešpektovať platnú právnu úpravu, konkrétne v prípade podania kasačnej sťažnosti musí splniť podmienky uvedené v § 449 Správneho súdneho poriadku.

Pokiaľ by si sťažovateľ neuplatnil výnimku podľa § 449 ods. 2 písm. a/ Správneho súdneho poriadku, musel by splniť podmienku ustanovenú v § 449 ods. 1 Správneho súdneho poriadku a na podanie kasačnej sťažnosti a zastupovanie v kasačnom konaní by musel splnomocniť advokáta. Výnimka ustanovená v § 449 ods. 2 písm. a/ Správneho súdneho poriadku je síce výnimkou z povinného zastúpenia advokátom, nie je však oslobodením od povinnosti odborného právneho zastupovania v kasačnom konaní. Ustanovenie § 449 ods. 2 písm. a/ Správneho súdneho poriadku je potrebné vykladať v spojitosti s ustanovením § 449 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, a teda vysokoškolské právnické vzdelanie sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa, jeho zamestnanca alebo člena, ktorý za neho na kasačnom súde koná, je ekvivalentom odbornej erudície advokáta a má poskytovať záruku profesionálneho zastupovania sťažovateľa v konaní o kasačnej sťažnosti vyžadovanú zákonom. Rovnako, ako musí byť v konaní pred súdom preukázané splnomocnenie udelené advokátovi, musí byť tiež preukázaná skutočnosť, že kasačnú sťažnosť v mene sťažovateľa spísal (vypracoval) jeho zamestnanec alebo člen s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého

stupňa, resp. sám sťažovateľ s takýmto vzdelaním.

V prípade, že sa sťažovateľ riadi základným režimom podľa § 449 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, z kasačnej sťažnosti musí byť zrejmé, že ju spísal advokát a z predloženého plnomocenstva musí vyplývať vôľa sťažovateľa kasačnú sťažnosť podať a v konaní o nej sa dať konkrétnym advokátom zastúpiť. V prípade, že sťažovateľ uplatňuje výnimku podľa § 449 ods. 2 písm. a/ Správneho súdneho poriadku, z kasačnej sťažnosti musí byť zrejmé, že ju spísal sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa, zároveň je potrebné k podanej kasačnej sťažnosti pripojiť doklad o vyžadovanom právnickom vzdelaní a v prípade, že kasačnú sťažnosť spísal zamestnanec alebo člen sťažovateľa, musí byť relevantne preukázané, že ho sťažovateľ na takýto úkon poveril. Nie je pritom podstatná konkrétna formálna úprava takého poverenia, teda ani nazvanie takéhoto aktu výslovne poverením. Je však nevyhnutné, aby poverenie na spísanie kasačnej sťažnosti a zastupovanie v kasačnom konaní jednoznačne vyplývalo z obsahu predloženej listiny. Je už na sťažovateľovi, akú konkrétnu formu, či pomenovanie si zvolí, podstatný je obsah tohto úkonu, jeho jasnosť a určitosť.

Najvyšší súd musí konštatovať, že v prejednávanom prípade uvedené podmienky splnené neboli. Nemožno súhlasiť so sťažovateľkou, že z kasačnej sťažnosti vyplýva, že bola spísaná štátnou zamestnankyňou Mgr. A. M.. V kasačnej sťažnosti sa síce nachádza meno uvedenej zamestnankyne, avšak len v časti označenia podania spisovými značkami a dátumom, konkrétne je jej meno uvedené v kolónke „vybavuje/linka“, resp. v päte dokumentu je uvedená jej e-mailová adresa. Z textu samotnej kasačnej sťažnosti ani zo žiadneho dokumentu predloženého sťažovateľkou v kasačnom konaní nevyplýva, že sa jedná o zamestnanca s požadovaným právnickým vzdelaním, ktorého sťažovateľka poverila spísaním kasačnej sťažnosti a konaním zaňho v kasačnom konaní. Zo spôsobu uvedenia mena zamestnankyne Mgr. A. M. v kasačnej sťažnosti by sa bolo možné domnievať, že sa jedná o akúsi kontaktnú osobu alebo osobu poverenú administratívnym spracovaním dokumentu, v každom prípade jej úloha pri vypracovaní kasačnej sťažnosti nie je zrejmá, a už vôbec nie je s určitosťou preukázané, že ide o osobu poverenú spísaním kasačnej sťažnosti. Rovnako nemôže najvyšší súd súhlasiť ani s argumentáciou sťažovateľky, že poverenie na spísanie kasačnej sťažnosti a zastupovanie sťažovateľky v kasačnom konaní vyplýva z opisu činností štátnozamestnaneckého miesta, podľa ktorého štátna zamestnankyňa „spracováva návrhy a podania na súdy a ostatné orgány činné v trestnom konaní“. Ide o všeobecnú náplň činnosti zamestnanca, nie o poverenie na zastupovanie v konkrétnom kasačnom konaní.

Najvyšší súd si na tomto mieste dovoľí poznamenať, že sama sťažovateľka, ako orgán

verejnej správy, dozerá na zverenom úseku verejnej správy nad zachovávaním právnych predpisov zo strany fyzických a právnických osôb, ktorým sú právne normy adresované, a vyvodzuje z porušenia týchto noriem zákonom určené následky. Preto by malo byť úplnou samozrejmosťou, že v prípade, keď sama sťažovateľka je v pozícii adresáta právnej normy, z ktorej jej vyplýva určitá povinnosť, bude takúto zákonnú povinnosť rešpektovať a preukázateľným spôsobom ju splní. Aj napriek tomu, že sťažovateľka o kvalifikovanom právnom zastupovaní v kasačnom konaní mala vedomosť tak z platnej právnej úpravy, ako aj z poučenia krajského súdu obsiahnutého v napadnutom rozsudku, v kasačnom konaní nepreukázala, že na spísanie kasačnej sťažnosti a konanie pred kasačným súdom poverila svojho zamestnanca s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa.

Najvyšší súd poukazuje v prejednávanej veci na to, že otázkou zastupovania správnych orgánov v kasačnom konaní a spísania kasačných sťažností ich zamestnancami sa už najvyšší súd zaoberal, pričom v uznesení č.k. 6Sžfk/7/2018 z 27. júna 2018, ktorým odmietol kasačnú sťažnosť podanú žalovaným orgánom verejnej správy, vyslovil, že „v prípade, ak by kasačný súd „povedal“, že pri aplikácii ust. § 449 ods. 2 písm. a/ SSP by nemusel kasačný sťažovateľ v pozícii správneho orgánu spĺňať zákonnú požiadavku zákonodarcu, aby kasačná sťažnosť bola spísaná advokátom (§ 449 ods. 1 veta druhá SSP), resp. osobou s právnickým vzdelaním v réžii právneho zastúpenia vlastným zamestnancom, dochádzalo by potom k procesným situáciám, že dokonca i v obdobných veciach a u obdobných správnych orgánov by musel jeden správny orgán, ktorý by nemal zamestnanca s právnickým vzdelaním druhého stupňa, dať sa zastúpiť v kasačnom konaní advokátom, ktorý by musel správne orgánu i spísať kasačnú sťažnosť, aby naplnil zákonnú požiadavku zákonodarcu. Druhý správny orgán, ktorý by zamestnával osobu s právnickým vzdelaním, by však v obdobnej veci nemusel vôbec spísať kasačnú sťažnosť týmto svojím zamestnancom a iba by po spísaní kasačnej sťažnosti (štatutárnym orgánom ako v danej veci) doložil správne súdu ex post plnú moc pre svojho zamestnanca s právnickým vzdelaním na zastupovanie v kasačnom konaní. V prípade, že by kasačný súd pripustil tento právny dualizmus, znamenalo by to určitú procesnú diskrimináciu vo vzťahu k tým správny orgánom, ktoré nezamestnávajú osobu (osoby) s právnickým vzdelaním a sú „nútené“ nechať sa zastúpiť v kasačnom konaní advokátom vrátane spísania kasačnej sťažnosti. Takúto diskrimináciu medzi správny orgánmi v súvislosti s právnym zastúpením určite nechcel zákonodarcu vytvoriť pri výklade a aplikácii ust. § 449 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 449 ods. 1 SSP.“

9. K zhodnému záveru o nesplnení podmienky stanovenej v ust. § 449 ods. 2 písm. a/ S.s.p. sťažovateľom dospel kasačný súd i v uznesení sp.zn. 5Asan/7/2019 zo dňa

25. januára 2021, v odôvodnení ktorého okrem iného uviedol, že:

„Kasačný súd musí konštatovať, že v prejednávanej príhode uvedené podmienky splnené neboli. Nemožno súhlasiť so sťažovateľkou, že z kasačnej sťažnosti vyplýva, že bola spísaná štátnou zamestnankyňou JUDr. Tatianou Mondočkovou. V kasačnej sťažnosti sa síce nachádza meno uvedenej zamestnankyne, avšak len v časti označenia podania spisovými značkami a dátumom, konkrétne je jej meno uvedené v kolónke „vybavuje/linka“, resp. v päte dokumentu je uvedená jej e-mailová adresa. Z textu samotnej kasačnej sťažnosti ani zo žiadneho dokumentu predloženého sťažovateľkou v kasačnom konaní nevyplýva, že sa jedná o zamestnanca s požadovaným právnickým vzdelaním, ktorého sťažovateľka poverila spísaním kasačnej sťažnosti a konaním zaňho v kasačnom konaní. Zo spôsobu uvedenia mena zamestnankyne JUDr. Tatiany Mondočkovej v kasačnej sťažnosti by sa bolo možné domnievať, že sa jedná o akúsi kontaktnú osobu alebo osobu poverenú administratívnym spracovaním dokumentu, v každom prípade jej úloha pri vypracovaní kasačnej sťažnosti nie je zrejmá, a už vôbec nie je s určitosťou preukázané, že ide o osobu poverenú spísaním kasačnej sťažnosti. Rovnako nemôže najvyšší súd súhlasiť ani s argumentáciou sťažovateľky, že poverenie na spísanie kasačnej sťažnosti a zastupovanie sťažovateľky v kasačnom konaní vyplýva z opisu činností štátnozamestnaneckého miesta. Ide o všeobecnú náplň činnosti zamestnanca, nie o poverenie na zastupovanie v konkrétnom kasačnom konaní.“

10. Podľa § 442 ods. 1 S.s.p. kasačnú sťažnosť môže podať účastník konania, osoba zúčastnená na konaní podľa § 41 ods. 2, ak bolo rozhodnuté v ich neprospech, a generálny prokurátor za podmienok ustanovených v § 47 ods. 2 (ďalej len „sťažovateľ“).

11. Podľa § 449 ods. 1 S.s.p. sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

12. Podľa § 449 ods. 2 S.s.p. povinnosti podľa odseku 1 neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

13. Podľa § 459 písm. d/ S.s.p. kasačný súd uznesením odmietne kasačnú sťažnosť ako neprípustnú, ak neboli splnené podmienky podľa § 449.

14. V predmetnej veci (sp.zn. 1Asan/18/2020) senát kasačného súdu 5S zistil, že išlo o rovnakú procesnú situáciu, z ktorej vychádzali i senáty kasačného súdu v konaniach vedených pod sp.zn. 10Asan/11/2019 a sp.zn. 5Asan/7/2019, keď z obsahu podanej kasačnej sťažnosti vyplýva, že táto bola podpísaná Prof. MVDr. J. B., DrSc. ako štatutárnym orgánom sťažovateľa, ktorý zjavne nemá vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, t.j. nemožno konštatovať, že by vo vzťahu k jeho osobe išlo o uplatnenie výnimky, resp. splnenie zákonnej požiadavky v zmysle § 449 ods. 2 písm. a/ S.s.p. V kasačnej sťažnosti sa však uvádza meno JUDr. Tatiany Mondočkovej a to v časti označenia podania spisovými značkami a dátumom, konkrétne je jej meno uvedené v kolónke „vybavuje/linka“, s tým, že v päte dokumentu je uvedená jej e-mailová adresa. Ako príloha ku kasačnej sťažnosti bolo dodatočne predložené poverenie pre JUDr. Tatianu Mondočkovú na podanie kasačnej sťažnosti a na zastupovanie sťažovateľa v kasačnom konaní ako aj kópia diplomu uvedenej zamestnankyne o absolvovaní vysokoškolského štúdia v odbore právo.

15. Kasačný súd nespochybňuje, že v konaní o kasačnej sťažnosti ako opravnom prostriedku mimoriadnej povahy, zákonodarcu vyžaduje od sťažovateľa istú mieru právnych znalostí, resp. odbornej erudície a to vzhľadom na zložitosť právnych otázok posudzovaných v kasačnom konaní. Cieľom povinného právneho zastúpenia je v skutočnosti zabezpečiť právo na prístup k súdu. Možno len súhlasiť s tým, že právna úprava trvá na kvalifikovanom právnom zastúpení sťažovateľa v konaní pred kasačným súdom, pričom už samotná kasačná sťažnosť musí byť spísaná advokátom (ust. § 449 ods. 1 S.s.p.). Zároveň je však zrejmé, že zámerom zákonodarcu bolo stanoviť aj okruh prípadov, ktoré (v ust. § 449 ods. 2 S.s.p.) odbremenil od povinnosti byť zastúpený v kasačnom konaní advokátom. V ust. § 449 ods. 2 písm. b/ a c/ S.s.p. sa uvedený zámer evidentne odvíja od povahy vecí, pri ktorých by požiadavka takéhoto povinného právneho zastúpenia nebola namieste. Zakotvenie výnimky z povinného právneho zastúpenia advokátom v zmysle § 449 ods. 2 písm. a/ S.s.p. je pritom potrebné vnímať ako snahu zákonodarcu o umožnenie, resp. zachovanie kvalifikovaného právneho zastúpenia sťažovateľa (ak má sám požadované právnické vzdelanie alebo túto podmienku spĺňa jeho zamestnanec) pred kasačným súdom bez nutnosti zvoliť si (z externého prostredia) na zastupovanie v kasačnom konaní advokáta.

16. V predmetnej veci sa senát kasačného súdu 5S nemohol stotožniť s prísne formálnym výkladom ustanovení § 449 ods. 2 písm. a/ v spojitosti s § 449 ods. 1 S.s.p., prezentovaným v skôr vydaných rozhodnutiach kasačného súdu (Najvyššieho súdu Slovenskej republiky), vo väzbe na požiadavku spísania kasačnej sťažnosti zamestnancom sťažovateľa s vysokoškolským právnickým vzdelaním, v prípade ak z kasačnej sťažnosti vyplýva, že táto mala byť skutočne výsledkom odbornej/duševnej činnosti zamestnanca sťažovateľa s požadovanou právnou kvalifikáciou. Je pravdou, že predmetná kasačná sťažnosť síce bola podpísaná štatutárnym zástupcom sťažovateľa, avšak v kasačnej sťažnosti uvedené (v kolónke „vybavuje/linka“, resp. v päte dokumentu je uvedená jej e-mailová adresa) meno zamestnankyne sťažovateľa – JUDr. Tatiany Mondočkovej, s prihliadnutím na doloženie poverenia na podanie kasačnej sťažnosti a zastupovanie v kasačnom konaní, vrátane diplomu o absolvovaní vysokoškolského štúdia v odbore právo dôvodne nasvedčuje záveru, že uvedená zamestnankyňa sa reálne podieľala na vyhotovení/spísaní kasačnej sťažnosti svojim odborným vkladom, t.j. nešlo len o akési administratívne spracovanie už spísanej kasačnej sťažnosti. Zároveň možno len ťažko predpokladať, že v prípade zamestnanca sťažovateľa (odboru legislatívneho a právneho) s vysokoškolským právnickým vzdelaním by išlo iba o kontaktnú osobu sťažovateľa, resp. jeho pracovná náplň by spočívala len v administratívnom spracovaní dokumentov bez nutnosti určitého osobného/právneho vkladu v súvislosti s vyhotovením kasačnej sťažnosti, ktorý by bol prenesený na samotný štatutárny orgán sťažovateľa.

17. Výklad ust. § 449 ods. 2 písm. a/ S.s.p., ku ktorému sa uchýlili senáty kasačného súdu v skôr vydaných rozhodnutiach (sp.zn. 10Asan/11/2019 zo dňa 25. augusta 2020 a sp.zn. 5Asan/7/2019 zo dňa 25. januára 2021), ktorými ako neprípustnú odmietli kasačnú sťažnosť sťažovateľa sa senátu 5S kasačného súdu javí nielen ako prísne formalistický, ale i odporujúci samotnému účelu sledovanému ust. § 449 ods. 2 písm. a/ S.s.p., ktorým je zabezpečenie prístupu k súdu prostredníctvom kvalifikovaného právneho zastúpenia sťažovateľa v kasačnom konaní, navyše ak je zrejmé, že ide o zamestnanca s požadovaným právnickým vzdelaním, ktorý bol sťažovateľom poverený na podanie kasačnej sťažnosti a zastupovanie v kasačnom konaní. Taktiež je nutné zmieniť, že senáty kasačného súdu v skôr vydaných rozhodnutiach svoj záver o nespísaní kasačnej sťažnosti zamestnancom sťažovateľa s požadovaným právnickým vzdelaním opreli aj o skutočnosť, že kasačná sťažnosť nebola podpísaná týmto zamestnancom (ale jeho štatutárnym orgánom), pričom takáto požiadavka z ust. § 449 S.s.p. explicitne nevyplýva, resp. uvedená skutočnosť sama o sebe neodôvodňuje záver o tom, že kasačná sťažnosť zamestnancom nebola reálne

vypracovaná/spísaná. Záverom je potrebné uviesť aj to, že slovné spojenie „*povinnosti podľa odseku 1 neplatia*“ v zmysle ust. § 449 ods. 2 písm. a/ S.s.p. (napr. na rozdiel od pomernej jasne formulovanej požiadavky na spísanie správnej žaloby zamestnancom žalobcu v zmysle ust. § 49 S.s.p.) navyše nevylučuje i taký výklad, že sťažovateľ v kasačnom konaní nielenže nemusí byť zastúpený advokátom, ale právna úprava ani bezpodmienečne netrvá na spísaní kasačnej sťažnosti osobou s požadovaným právnickým vzdelaním spôsobom, akým to vyžaduje v ust. § 449 ods. 1 S.s.p.

18. V článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je vyjadrená koncepcia právneho štátu, ku ktorému možno priradiť aj Slovenskú republiku. Táto koncepcia zahŕňa v sebe aj princíp materiálneho štátu, pričom „*materiálny právny štát sa nezakladá na zdanlivom dodržiavaní práva či na formálnom rešpektovaní jeho obsahu spôsobom, ktorý predstiera súlad právne významných skutočností s právnym poriadkom. Podstata materiálneho právneho štátu spočíva v uvádzaní platného práva do súladu so základnými hodnotami demokraticky usporiadanej spoločnosti a následne v dôslednom uplatňovaní platného práva bez výnimiek založených na účelových dôvodoch.*“ (Nález Ústavného súdu SR, PL ÚS 17/2008 z 20.05.2009)

19. Vyššie uvedené skutočnosti viedli senát 5S kasačného súdu k záveru, že senáty kasačného súdu (pri posudzovaní splnenia podmienky v zmysle § 449 ods. 2 písm. a/ S.s.p. sťažovateľom) v skoršej rozhodovacej činnosti nezohľadnili účel sledovaný dotknutou právnou úpravou a postupovali prísne formálne, v čoho dôsledku nevzhladol existenciu procesnej prekážky, ktorá by bránila vecnému prejednaniu a rozhodnutiu o kasačnej sťažnosti, resp. by mala vyústiť do odmietnutia kasačnej sťažnosti ako neprípustnej pre nesplnenie podmienok podľa § 449 S.s.p.

20. Vyššie popísané názorové rozpory v rozhodovacej činnosti kasačného súdu, týkajúce sa výkladu ust. § 449 S.s.p. viedli predkladajúci senát k predloženiu veci, resp. k položeniu otázky uvedenej vo výrokovej časti tohto rozhodnutia veľkému senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky.

21. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 31. marca 2022

JUDr. Petra P R Í B E L S K Á PhD., v.r.
predsedníčka senátu

JUDr. Anita FILOVÁ, v.r.
členka senátu

JUDr. Juraj VALIŠ, LL.M., v.r.
člen senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková